VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Finansów Publicznych (nr 454)**
- **Komisji Gospodarki (nr 150)**
- **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 332)**

z dnia 23 kwietnia 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 454)

Komisji Gospodarki (nr 150)

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 332)

23 kwietnia 2015 r.

Komisje: Finansów Publicznych, Gospodarki oraz do spraw Unii Europejskiej, obradujące pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji do Spraw Unii Europejskiej, oraz poseł **Krystyny Skowrońskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji Finansów Publicznych, rozpatrzyły:

– informację na temat Programu Konwergencji i Krajowego Programu Reform przygotowanych przez Polskę w związku z realizacją Semestru Europejskiego w 2015 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jerzy Pietrewicz** sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki wraz ze współpracownikami, **Artur Radziwiłł** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Ewa Nowacka** starszy specjalista w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju, **Elżbieta Karczmarczyk** doradca ekonomiczny w Departamencie Budżetu i Finansów Najwyższej Izby Kontroli oraz **Zbigniew Kuźmiuk** i **Janusz Wojciechowski** posłowie do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ksenia Angierman-Kozielska**, **Anna Ornat**, **Anna Woźniak** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Joanna Kowalska**, **Tomasz Woźnicki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Zbigniew Czachór** – stały doradca Komisji do Spraw Unii Europejskiej, **Wojciech Białończyk**, **Łukasz Kasiak** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego oraz **Zofia Szpringer** – kierownik zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Mamy już panów ministrów. Witam jeszcze raz panów ministrów. Możemy zaczynać.

Jeszcze dla porządku upewnię się, czy nie ma żadnych uwag do porządku obrad? Uwag nie słyszę.

Stwierdzam, że porządek obrad został przyjęty.

W związku z tym przechodzimy do jego realizacji. Rozpatrujemy informację na temat Programu Konwergencji i Krajowego Programu Reform przygotowanych przez Polskę w związku z realizacją semestru europejskiego w 2015 r. Bardzo proszę o zabranie głosu w pierwszej kolejności pana ministra Jerzego Pietrewicza. Bardzo proszę – przepraszam, panie ministrze – o zachowanie ciszy. Głos ma pan minister.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Jerzy Pietrewicz:

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, do tej pory na posiedzeniach komisji spotykaliśmy się corocznie w kilku istotnych momentach Semestru, między innymi z okazji publikacji rocznej analizy wzrostu czy też w związku z kończącymi cykl Semestru Europejskiego zaleceniami Rady Unii Europejskiej. Teraz po raz pierwszy omówiony zostanie na wspólnym posiedzeniu trzech komisji projekt aktualizacji Krajowego Programu Reform. Może to być w związku z tym takim dobrym przykładem silniejszego włączania się parlamentów narodowych w proces Semestru Europejskiego.

Chciałbym przypomnieć, że coroczne aktualizacje Krajowego Programu Reform są podstawowym instrumentem realizacji na poziomie państw członkowskich przyjętej w 2010 r. Strategii „Europa 2020". Ta aktualizacja dokonywana jest w rytmie Semestru Europejskiego jednocześnie z aktualizacją Programu Stabilności i Konwergencji, co umożliwia powiązanie procesów programowania reform strukturalnych z planowaniem budżetowym. Aktualnie opracowywana jest czwarta aktualizacja Krajowego Programu Reform na rzecz realizacji Strategii „Europa 2020" – aktualizacja 2015/2016. Wersja dokumentu, która została przekazana dzisiaj członkom komisji, będzie dzisiaj rozpatrywana także przez Komitet Stały Rady Ministrów.

W tym projekcie KPR przedstawione zostały działania na rzecz realizacji celów krajowych Strategia „Europa 2020" w takich pięciu kluczowych obszarach, to znaczy: zatrudnienia, poziomu nakładów na badania i rozwój, energii i klimatu, edukacji oraz przeciwdziałania ubóstwu. W dokumencie tym zawarte jest także ustosunkowanie się do zaleceń Rady Unii Europejskiej skierowanych do Polski. W tym roku są to zalecenia z lipca 2004 r. Pragnę też przypomnieć, że opublikowany przez Komisję Europejską w czerwcu 2014 r. projekt zaleceń był przedstawiany na takim samym wspólnym posiedzeniu komisji przez komisarza Janusza Lewandowskiego, któremu towarzyszyli przedstawiciele Ministra Gospodarki i Ministra Finansów.

Dokonując oceny dotychczasowych postępów na ścieżce dojścia do celów krajowych Strategii „Europa 2020", warto zauważyć, że w przeciwieństwie do ogólnounijnego trendu w Polsce odnotowano poprawę w ramach celu zatrudnieniowego oraz celu w zakresie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. Wskaźnik zatrudnienia wzrósł w okresie 2010-2014 z 64,3% do 66,5%. Cel w zakresie przeciwdziałania ubóstwu został zrealizowany. Ten cel został określony w Strategii i w działaniach krajowych na rzecz wypełniania Strategii. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym między rokiem 2008, który był podstawą referencyjną do wyznaczenia tego celu, a rokiem 2013 zmalała o około 1700 tys. osób.

Krajowe cele edukacyjne zostały określone na poziomie znacznie ambitniejszym niż te cele wyznaczone w Strategii „Europa 2020". Mamy dużo wyższy, to znaczy, lepszy w sensie niższy, odsetek osób, które przedwcześnie kończą naukę. Mamy jednocześnie wysoki odsetek osób z wyższym wykształceniem – aktualnie jest to 41,2% – co pozwala mieć wręcz pewność, że ten cel wynoszący 45% w roku 2020 zostanie wypełniony z nawiązką.

Wyzwaniem pozostaje osiągnięcie zakładanego celu w zakresie nakładów na badania i rozwój. W roku 2013 ten poziom nakładów wynosił 0,87% PKB. Cel na rok 2020 to jest 1,7% PKB. Dobrą informacją z tego obszaru jest to, że rośnie udział środków prywatnych w tych nakładach na badania i rozwój. W roku 2013 r. wyniósł on 38%. Gdyby chcieć to zaktualizować, w 2014 r. jest to poziom około 48% z kawałkiem.

Realizacja celów energetycznych do 2020 r. zarówno wynikających z regulacji na poziomie Unii Europejskiej oraz wprost określonych w KPR dotyczących efektywności energetycznej nie są zagrożone.

Reasumując jakby ten stan rzeczy, uznajemy, że osiągniecie w 2020 r. wszystkich wyznaczonych celów krajowych jest zadaniem ambitnym, jednakże jest zadaniem realnym.

W materiale przekazanym przed dzisiejszym posiedzeniem członkowie komisji otrzymali również projekt KPR oraz informację, w której wymieniono główne działania zaplanowane w dokumencie. Chciałbym teraz zwrócić państwa uwagę na kilka takich najważniejszych planowanych działań legislacyjnych.

One wiążą się z nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w której przewiduje się wsparcie grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym ludzi młodych do 30 roku życia, jak i ludzi powyżej 50 roku życia oraz osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem.

Dalej, kwestia nowelizacji ustawy o zasadach finansowania nauki, w której wprowadzono mechanizmy bardziej efektywnego finansowania strategicznej infrastruktury badawczej oraz usprawniono procedury dotyczące finansowania nauki.

W nowej ustawie o OZE przewidziano mechanizm wsparcia dla producentów energii elektrycznej OZE, w tym w ramach generacji rozproszonej opartej na lokalnych zaso-

bach OZE. Ważnym elementem procesu legislacyjnego jest ustawa o charakterystyce energetycznej budynków zawierająca… Ustawa ta ma przyczynić się do rozpowszechnienia budownictwa efektywnego energetycznie a także zwiększyć świadomość właścicieli i najemców budynków w zakresie możliwości uzyskania oszczędności energii.

W procesie budowy kapitału ludzkiego ważne miejsce będzie zajmować nowelizacja ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym z 2014 r., która jest kolejnym etapem reformy szkolnictwa wyższego. Wprowadziła ona wyraźny podział uczelni na uczelnie zawodowe oraz uczelnie akademickie zobowiązane do prowadzenia prac naukowych. Wprowadzamy tutaj obowiązek trzymiesięcznych praktyk zawodowych. Nowelizacja wprowadziła również tak oczekiwane przez rynek studia dualne. Zwiększa ona zaangażowanie pracodawców w przygotowanie programu kształcenia jak i w sam proces edukacyjny.

Chciałbym wymienić także nowelizację ustawy o transporcie kolejowym oraz ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym. Kontynuowane były również prace nad deregulacją zawodów.

W 2014 r. została uchwalona ustawa o ułatwieniu dostępu do wykonywania niektórych zawodów regulowanych (tak zwana druga transza reform). Obecnie kontynuowane są prace nad trzecią transzą reform.

W projekcie KPR 2015/2016 w ramach wielu działań zaplanowano także dalsze prace legislacyjne.

W dokumencie zostały ujęte między innymi: nowelizacja Kodeksu pracy oraz niektórych innych ustaw, której celem jest ograniczenie nieuzasadnionego wykorzystywania umów na czas określony, nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych zmieniająca mechanizm ustalania wysokości świadczeń rodzinnych zgodnie z zasadą złotówka za złotówkę, nowelizacja ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawa – Prawo restrukturyzacyjne, ustawa o administracji podatkowej, jak też wspomniana przeze mnie trzecia transza deregulacji zawodów. Inne ważne ustawy to projekt ustawy o efektywności energetycznej, projekt ustawy o zdrowiu publicznym – został on już skierowany do konsultacji społecznych i uzgodnień międzyresortowych.

Na koniec chciałbym przypomnieć, że Krajowy Program Reform 2015/2016 po przyjęciu przez Radę Ministrów zostanie przekazany do Komisji Europejskiej, gdzie na podstawie analizy dokumentów otrzymanych z państw członkowskich Komisja Europejska dokona oceny przeprowadzonych i zapowiadanych reform i w połowie maja opublikuje nowy projekt zaleceń dla poszczególnych krajów członkowskich, który będzie później przedmiotem prac komitetów przygotowawczych Rady Unii Europejskiej oraz formacji Rady UE. Po akceptacji przez czerwcową Radę Europejską zalecenia zostaną formalnie zatwierdzone przez Radę do Spraw Gospodarczych i Finansowych, a następnie państwa członkowskie będą zobowiązane do przedstawienia działań podejmowanych na rzecz ich realizacji w przyszłorocznej aktualizacji KPR. Dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. Teraz poproszę o zabranie głosu pana ministra Artura Radziwiłła.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Artur Radziwiłł:

…sytuacji gospodarczej.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Bliżej mikrofon, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Artur Radziwiłł:

Nie działa. Czy teraz słychać? Słychać. Chciałbym omówić aktualizację Programu Konwergencji na rok 2015. To jest dokument, który przedstawia średniookresową prognozę sytuacji gospodarczą Polski i jej finansów publicznych. Dokument przedstawia też podjęte i planowane działania dla realizacji rekomendacji Rady ECOFIN z grudnia 2013 r., w tym przede wszystkim dla zlikwidowania nadmiernego deficytu w 2015 r. Chciałbym przy okazji przypomnieć, że to jest dokument, który jest ciągle procedowany w rządzie i nie był jeszcze dyskutowany na Komitecie Stałym Rady Ministrów, więc w porównaniu z wersją, którą państwo posłowie otrzymali, są jeszcze możliwe zmiany.

Rząd pozostaje zdeterminowany, aby dalej ograniczać nierównowagę finansów publicznych w celu stworzenia bezpiecznych i trwałych fundamentów dla rozwoju kraju. Ten wysiłek jest determinowany sytuacją makroekonomiczną. W 2014 r. PKB zwiększył się realnie w Polsce o 3,4%, co było drugim wynikiem w Unii Europejskiej. Jeżeli spojrzy się na zakumulowany wzrost od 2008, Polska jest samodzielnym liderem. Wzrost gospodarczy w 2015 r. wyniesie również 3,4%. Podstawowym czynnikiem wzrostu pozostanie prywatny popyt krajowy. Prognozuje się w kolejnych latach, że realne tempo wzrostu PKB będzie stopniowo przyspieszać, wynosząc 3,8% w 2016 r., 3,9% w 2017 r. i 4% w roku 2018.

Jeśli chodzi o inflację, to prognozuje się, że po wyraźnym spadku w końcu 2014 r. presja inflacyjna będzie nadal ograniczona w tym roku, co jest związane z efektami ciągle w gospodarce: spadku cen ropy i niskiego wzrostu cen żywności. Oczekuje się, że ceny towarów i usług konsumpcyjnych spadną w 2015 r. średnio o 0,2%, ale w latach następnych inflacja będzie stopniowo przyspieszać i wskaźnik inflacji konsumenckiej ukształtuje się na poziomie 1,7% w roku 2016, 1,8% w roku 2017 i 2,5% w roku 2018.

Poprawa sytuacji gospodarczej w ubiegłym roku, w tym wyraźne przyspieszenie tempa wzrostu inwestycji, przełożyła się na poprawę sytuacji na rynku pracy. Stopa bezrobocia wyniosła 9%, a więc już trzeci rok z rzędu jest niższa niż średnia unijna. Wzrost liczby pracujących osiągnął 1,9%. Był on rekordowo wysoki. Był jednym z najwyższych w krajach Unii. Przyrost pracujących niemal w całości wynikał ze wzrostu liczby pracowników najemnych, który okazał się najwyższy od 5 lat. Oczekuje się, że w roku 2015 liczba osób pracujących ciągle będzie rosnąć dość szybko o 1,1%. W kolejnych latach przyrost ten wyniesie 0,7% w 2016 r. i 0,5% w roku 2018 r. W związku z tym szacuje się, że w roku 2015 stopa bezrobocia spadnie do 8,2%, w 2016 r. osiągnie 7,6%, a w okresie do 2018 r. zmniejszy się do 6,4%. Te pozytywne trendy oczywiście są w dużej części determinowane działaniami strukturalnymi, które tutaj pan minister omawiał, więc nie będę ich powtarzał, chociaż one też zostały po krótce omówione w Programie Konwergencji.

Jeśli chodzi o prognozę sytuacji finansów publicznych, to w 2014 r. w efekcie wprowadzonych działań konsolidacyjnych oraz dzięki korzystnej dla finansów publicznych strukturze wzrostu gospodarczego deficyt nominalny sektora instytucji rządowych i samorządowych został ograniczony o 0,8 punktu procentowego pomimo tego, że inwestycje publiczne wzrosły, i ukształtował się na poziomie 3,2% PKB, to znaczy, daleko poniżej rekomendowanego przez Radę Ecofin celu 3,9% PKB. Uwzględniając wciąż ponoszone w pierwszej połowie 2014 r. koszty systemowej reformy emerytalnej wprowadzonej w 1999 r. w wysokości 0,4% PKB, skorygowany w ten sposób, to jest w sposób porównywalny z krajami, które nie wdrożyły w ogóle emerytalnego systemu kapitałowego, deficyt wyniósł 2,8% PKB i tym samym został zredukowany do poziomu pozwalającego na oczekiwanie na zdjęcie z Polski procedury nadmiernego deficytu. Dodam tutaj, że decyzję w tej sprawie podejmie ostatecznie Rada Ecofin na podstawie dokumentów przedstawionych przez Komisję Europejską. Równocześnie warto zaznaczyć, że wysiłek strukturalny, to jest wynik budżetowy uwzględniający pozycję cykliczną, wyniósł w 2014 r. 0,9 punktu procentowego, czyli był tylko nieznacznie poniżej wielkości rekomendowanej Polsce przez Radę Ecofin w grudniu 2013 r., która to rekomendacja wynosiła 1 punkt procentowy. Z kolei wysiłek fiskalny uwzględniający zmiany w zakresie oczekiwanej sytuacji gospodarczej i zmiany w zakresie sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 1 punkt procentowy, czyli spełniał rekomendację Rady.

Konsolidacja fiskalna w 2014 r. obejmowała ograniczenie wydatków jak i wzrost dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych. Kluczowym czynnikiem determinującym poziom wydatków w Polsce, a zatem również kształt polityki fiskalnej, jest stabilizująca reguła wydatkowa, która została po raz pierwszy zastosowana w sposób wiążący podczas prac nad ustawą budżetową na rok 2015. Zarządzanie wydatkami publicznymi w kontekście wymogów wynikających ze stabilizującej reguły wydatkowej będą wspierać przeglądy wydatków, nad którymi rozpoczęto prace w Ministerstwie Finansów. Celem tych prac jest poprawienie efektywności wydatków publicznych.

W latach 2015-2018 przewiduje się dalszą konsolidację finansów publicznych. Prognozuje się, że deficyt sektora spadnie odpowiednio do poziomu 2,7% PKB, 2,3% PKB, 1,8% PKB i 1,2% PKB w 2018 r. Po zakończeniu procedury nadmiernego deficytu Polska

zacznie podlegać przepisom części prewencyjnej Paktu Stabilności i Wzrostu, zgodnie z którymi celem polityki fiskalnej będzie dążenie do średniookresowego celu budżetowego, czyli deficytu strukturalnego na poziomie 1% PKB. Osiągnięcie tego celu i utrzymanie długu sektora finansów rządowych i samorządowych znaczenie poniżej wartości referencyjnej 60% (w naszym przypadku ten poziom długu spadnie poniżej 50% w 2018 r.) zostanie zapewnione w szczególności poprzez przestrzeganie stabilizującej reguły wydatkowej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję panom ministrom. Otwieram teraz dyskusję. Bardzo proszę, kto z państwa chciałby zabrać głos? Nie ma pytań? Pani przewodnicząca Skowrońska.

Poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani przewodnicząca, szanowni państwo, mam pytanie do Ministra Finansów. Chodzi mi o zdjęcie procedury nadmiernego deficytu, o wszelkiego rodzaju informacje przedstawiane przez ministra Szczurka dotyczące wyniku roku 2014, a także prognozy dla Polski na rok 2015. Chodzi mi o te dane zarówno przyjęte w budżecie, jak i te dane, które płyną z rynku. Mam na myśli sytuację w Niemczech i we Francji, która zdecydowanie pozytywnie wpływa na naszą gospodarkę. Chciałabym zatem zapytać, na jakim etapie są rozmowy w sprawie zdjęcia z Polski procedury nadmiernego deficytu? W gronie posłów komisji, którzy zajmują się analizą semestrów europejskich, doskonale wiemy, jak wygląda realizacja budżetu i jakie reguły wydatkowe po stronie Polski zostały przyjęte, żeby zrównoważyć budżet. Interesuje mnie zatem, na jakim etapie są rozmowy dotyczące zdjęcia z Polski procedury nadmiernego deficytu?

Mam również pytanie do pana ministra Pietrewicza. Chodzi mi o sprawę dotyczącą zatrudnienia ludzi młodych. W materiale, który został nam dostarczony, czyli w sprawozdaniu, które otrzymaliśmy, wskazano na trend rosnący. Chciałabym zapytać pana ministra, jaki wskaźnik możemy uzyskać, jeżeli chodzi o wykorzystanie środków europejskich zaplanowanych między innymi na zwiększenie wydatków na badania i rozwój? Jak przebiega realizacja jednym z ważniejszych zadań dotyczących aktywizacji na rynku pracy ludzi młodych? Zapewne jesteśmy w lepszej sytuacji niż Hiszpania, ale interesuje nas bardzo kierunek i trend. Czy jest możliwa taka ekstrapolacja tego wyniku na koniec 2015 r? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Jeszcze pan poseł Kuźmiuk.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Zbigniew Kuźmiuk:

Dziękuję bardzo. Pierwsze pytanie kieruję do Ministra Finansów, który przedstawił tutaj taką bardzo ambitną ścieżkę zejścia z deficytu sektora finansów publicznych wręcz do 1% PKB. Chciałbym zapytać pana ministra, na czym opiera ten swój optymizm w sytuacji, kiedy doskonale przecież wiemy, że sytuacja choćby tych programów współfinansowanych ze środków unijnych wymaga ogromnych nakładów zarówno z budżetu państwa jak i budżetów jednostek samorządu terytorialnego? Chciałbym więc zapytać, czy nie ma tu sprzeczności i na jakich podstawach zakłada się tak ambitne zejście z tego deficytu do 1%?

Mam również pytanie do pana Ministra Gospodarki. Rozumiem, że pan minister w tym zakresie pewnie nie specjalizuje się, ale jest tu taki akapit poświęcony temu celowi przeciwdziałania ubóstwu. Jest zapisane, że od roku 2008 do roku 2013 liczba tych osób zmalała aż o 1700 tys. Ja natomiast patrzę w raport GUS dotyczący biedy w Polsce i z tego raportu z kolei wynika, że od roku 2011 w Polsce wyraźnie rośnie liczba osób żyjących w biedzie skrajnej. Bieda skrajna, przypomnę dla porządku, to taki poziom na głowę w rodzinie, poniżej którego następuje biologiczne wyniszczenie człowieka. I o ile jeszcze w roku 2008 ten wskaźnik wynosił 5,6% – to było 2200 tys. osób – to w roku 2011 ten wskaźnik wzrósł do 6,8%, a w roku 2013 nawet do 7,4%. Za 2014 r. jeszcze nie mamy danych. A więc osób w takiej sytuacji jest aż 2800 tys. GUS mówi o wzroście liczby ludzi żyjących w biedzie skrajnej, a państwo piszecie o tym, że maleje liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Rozumiem, że być może jest tutaj rozbieżność w definiowaniu tego rodzaju osób, ale to są dwa przeciwstawne trendy.

Rozumiem, że pan być może nie jest specjalistą w tej dziedzinie, ale dobrze by było, żeby może ktoś z resortu pracy i polityki społecznej spróbował wyjaśnić rozbieżność pomiędzy tym stanowiskiem, które państwo prezentujecie, i liczbami przedstawianymi przez Główny Urząd Statystyczny. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Pani posłanka Masłowska. Później pan poseł Żyżyński. Bardzo proszę.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Miałam pytanie dotyczące ubóstwa, które zostało przed chwilą zadane, ale mimo wszystko zapytam, jakie konkretnie działania – proszę je wymienić – w ramach tego Krajowego Programu Reform zostaną podjęte, ażeby rzeczywiście to ubóstwo ograniczyć, bo nasze doświadczenia i kontakt z rzeczywistością nie napawają optymizmem, co potwierdzają zresztą dane przed chwilą przedstawione?

Skoro jednak to pytanie zostało już wcześniej zadane – ja je tylko uzupełniam – to mając możliwość zadania pytania, chciałabym zapytać, jakie to działania zostaną podjęte na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, potencjału wzrostu gospodarczego kraju, bo jeżeli popatrzymy chociażby na ostatnie decyzje dotyczące przetargów na śmigłowce… Proszę wybaczyć, to naprawdę nie jest błaha sprawa, bo jeżeli jedna z firm polskich współpracuje z 900 firmami polskimi, które z nią kooperują, i ta firma w dziwnych okolicznościach przegrywa przetarg, w dziwnych, bo warunki przetargu są zmieniane i ustawiane pod obcego dostawcę, to jak my możemy przy takiej polityce, którą państwo prowadzi, którą rząd prowadzi, ufać tego typu zapowiedziom, że państwo będziecie po prostu stwarzać korzystne warunki dla rozwoju przedsiębiorczości w Polsce? Proszę powiedzieć, w jakie sposób będziecie to robić? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Pan poseł Żyżyński.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Dziękuję bardzo. Nawiązując do tego, co powiedział niezawodny poseł Kuźmiuk, i do tego, co powiedziała pani poseł Masłowska, chciałbym zwrócić uwagę, że ze zdumieniem słuchałem tego, co mówił pan minister. Panie ministrze, nie jesteście na bieżąco. Wiedza ekonomiczna, że tak powiem, szwankuje, bo trzeba trochę uczyć się i poczytać troszeczkę. Nawet pan redaktor Woś w Dzienniku Gazeta Prawna przypomniał, że reguła wydatkowa jako sposób na redukowanie deficytu, zmniejszanie deficytu, co już zauważono w Międzynarodowym Funduszu Walutowym, nie sprawdza się. Cięcia wydatków czy ograniczanie wydatków (reguła wydatkowa) to nie jest dobra droga do tego, żeby zmniejszyć stosunek, przypominam, stosunek deficytu budżetowego do produktu krajowego brutto. Tan stosunek, ta relacja może być poprawiona praktycznie wyłącznie przez wzrost gospodarczy, czyli podwyższenie mianownika tej relacji. Tempo wzrostu gospodarczego.

I to, na co pani poseł Masłowska zwróciła uwagę, jak miliardy złotych wydaje się na rzecz gospodarki francuskiej zamiast na rzecz gospodarki polskiej, to w ten sposób rzeczywiście tylko rozszerzacie margines biedy, na co zwracał uwagę pan poseł. To nie jest dobra droga do tego, żeby polską gospodarkę promować i rozwijać. Dziękuję bardzo. Uczcie się ekonomii, szanowni panowie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

I pani posłanka Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, szanowni państwo, myślę, że każdy Polak życzyłby sobie, żeby te perspektywy przedstawione nam w tej prognozie były realne i sprawdziły się, ale jesteśmy mamieni takimi perspektywami od 8 lat i z nich nic nie wynika. Tymczasem, szanowni państwo, już z pierwszego zdania założenia, którego dokonał Minister Finansów, że podstawowym czynnikiem wzrostu pozostanie prywatny popyt krajowy – oczywiście wzrostu gospodarczego i produktu krajowego brutto – wynika, że tak naprawdę Minister nie wie, w jakich realiach funkcjonujemy.

Natomiast to, co mówi GUS o naszym wzroście zarobków, jest mocno zafałszowane, bo trzeba wyraźnie powiedzieć, że GUS podaje swoje dane wyłącznie na podstawie analiz związanych z pracownikami podmiotów gospodarczych, które zatrudniają powyżej 9 osób. Tam jest statystyka. Te podmioty podają informacje o wysokości zarobków. Na tej podstawie GUS oblicza, jak rosną zarobki Polaka. Tymczasem, szanowni państwo, prawda jest taka, że samozatrudnieni, osoby samozatrudniające się, z roku na rok otrzymują coraz mniejsze wynagrodzenia, bo mają możliwość wypłacania sobie coraz mniejszych wynagrodzeń. Czy państwo mają świadomość, że od 2007 r. wynagrodzenia samozatrudnionych spadły o 50%? Państwo tego nie wyczytacie w materiałach GUS, bo GUS tego nie obejmuje swoimi statystykami. Natomiast jeżeli weźmiemy suche liczby podane przez GUS, statystyka jest, trzeba powiedzieć, bardzo optymistyczna.

Dlatego mówienie, że wzrost gospodarczy w kraju nastąpi w wyniku prywatnego popytu krajowego, jest już założeniem błędnym. Ponadto trzeba również pamiętać, że ci, którzy pracują w Polsce, tak naprawdę są dotknięci biedą. Oni są klientami MOPS i nie mają wsparcia. Bez emerytowanej babci czy dziadka młodzi ludzie nie są w stanie wyżyć do pierwszego. Więc jak my możemy liczyć na wzrost popytu krajowego? A tymczasem rząd podejmuje takie decyzje, o których wcześniej mówił tu pan poseł Żyżyński i pani posłanka Masłowska.

I kolejna sprawa. Czy państwo macie świadomość tego, że w województwie świętokrzyskim nędza i ubóstwo dotyka prawie 30% społeczeństwa? Młodzi ludzie wyjeżdżają, a społeczeństwo starzeje się. Kto będzie ten popyt wewnętrzny tworzył? Emerytka czy emeryt? Szanowni państwo, szanujcie polskie społeczeństwo i mówcie otwartym tekstem. Nie czarujcie, bo to jest nieuczciwe. Dosyć. 8 lat czarowania wystarczy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Więcej głosów w dyskusji nie widzę. Teraz bardzo proszę panów ministrów o zabranie głosu. Myślę, że w tej samej kolejności. Bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MG Jerzy Pietrewicz:

Szanowni państwo, podniesionych zostało kilka kwestii. Może pogrupuję je. A więc kwestie związane z poziomem zatrudnienia ludzi młodych czy też z działaniami na rzecz aktywizacji tego zatrudniania szczególnie w odniesieniu do ludzi młodych. Jakie w tym obszarze mamy perspektywy? Jeśli chodzi o wskaźniki bezrobocia? Dzisiaj te wskaźniki bezrobocia liczone naszą metodologią to jest 11,5%, a liczone metodologią Eurostatu, a więc porównywalną z innymi krajami Unii Europejskiej, na koniec zwartego kwartału 2014 r. osiągnęły poziom 8,1%, podczas gdy poziom w Unii Europejskiej to jest około 9,8%. Oto znaleźliśmy się w sytuacji, w której już od kilku kwartałów nasze wskaźniki bezrobocia, liczone tą samą metodologią, kształtują się poniżej przeciętnego poziomu Unii Europejskiej. Nasza metodologia jest ostrzejsza i w związku z tym te krajowe wskaźniki, które przedstawiłem, są mniej więcej o te 3 punkty procentowe wyższe.

A więc odnotowujemy tutaj poprawę statystyczną, ale ona jest efektem działań zarówno na rzecz wzrostu aktywizacji zatrudnienia, tworzenia nowych miejsc pracy, jak też i programów przeciwdziałaniu bezrobociu. Te działania na rzecz wzrostu aktywizacji zatrudnienia to są przede wszystkim działania, które służą ułatwieniu prowadzenia biznesu. Na przestrzeni ostatnich kilku lat zostały uchwalone i przyjęte przez polski parlament cztery ustawy deregulacyjne, które dokonały zmian w 109 ustawach. Zostało wprowadzonych kilkaset zmian, które mają na celu jak gdyby odciążenie od obowiązków informacyjnych, uciążliwości administracyjnych, które mają na celu uproszczenie i stworzenie lepszych warunków prowadzenia biznesu w Polsce.

Te kolejne działania, które mają otworzyć przestrzeń dla rozwoju przedsiębiorczości, to ustawa o swobodzie działalności gospodarczej, nad którą aktualnie pracuje Ministerstwo Gospodarki. Te prace przebiegają teraz na poziomie Komitetu Stałego Rady Ministrów. Trwają prace i odbywa się dyskusja dotycząca Ordynacji podatkowej, prawa podatkowego. A więc tworzona jest przestrzeń, żeby zmniejszać obciążenia administracyjne, tworzyć lepszy klimat dla przedsiębiorczości i taką postawę, która, powiedziałbym, zmienia samo podejście administracji publicznej do przedsiębiorców i do przedsiębiorczości.

Drugi obszar działań to te związane już z samą walką z bezrobociem. Te ogólne wskaźniki, o których mówiliśmy, związane z poprawą na poziomie tego… O ubóstwie może później. Powiem teraz o samej walce z bezrobociem. To są działania na rzecz aktywizacji osób bezrobotnych, a więc są to różnego rodzaju programy, które mają na celu ułatwić bezrobotnym wejście na rynek pracy. Jest to więc działanie na rzecz podnoszenia kwalifikacji, możliwości przekwalifikowania do zawodów, na które istnieje popyt. To mieści się w ramach tak zwanego Programu Międzysektorowej Mobilności Zasobów Pracy, który obejmuje między innymi także rolnictwo. Jest to cały obszar działań, które mają na celu zwiększenie zdolności do zatrudnienia osób w wieku przedemerytalnym i okołoemerytalnym. Jest tutaj realizowany Program Solidarność Pokoleń, który ma sprzyjać aktywizacji zawodowej osób w wieku 50 lat i powyżej. W odniesieniu do młodych jest przygotowywany i realizowany Program Gwarancje dla Ludzi Młodych. Jeśli mówimy o tych kwestiach związanych z poprawą sytuacji ludzi młodych, to te działania idą w kierunku dwóch grup w szczególności, to znaczy osób do 30. roku życia. To są właśnie te programy związane z gwarancjami dla młodych, z możliwościami poprawy warunków prowadzenia i możliwości otwierania biznesu dla ludzi młodych (Program Wsparcie ludzi młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji).

Inny obszar wsparcia, który dotyczy i młodych i ich rodzin w szczególności, to są elementy opieki socjalnej, a więc program związany ze wsparciem dla rodzin wielodzietnych. Został tutaj zmieniony ten system wsparcia dla rodzin wielodzietnych, który do tej pory był ustawiony liniowo na tym poziomie 1,6 tys. zł z kawałkiem na jedno dziecko. Teraz nowe rozwiązania w tym obszarze, które wychodzą naprzeciw szczególnie trudnej sytuacji rodzin wielodzietnych, wiążą się ze zwiększonym wsparciem na trzecie i kolejne dziecko. W związku z tym rodziny, które mają więcej dzieci, mogą liczyć na większe wsparcie.

Program przeciwdziałania ubóstwu to jest także Program złotówka za złotówkę. Do tej pory mieliśmy do czynienia z taką swoistą pułapką, która polegała na tym, że był określony próg, który uprawniał do tego, żeby otrzymywać określony zasiłek. Przekroczenie tego progu pozbawiało automatycznie zasiłku całą rodzinę. Teraz wprowadzona została zasada, że jeśli te dochody przypadające na jednego członka rodziny przekraczają to minimum kwalifikacyjne o jakąś wartość, to o taką wartość zmniejszana jest pomoc. Jest to więc czynnik, który nie zniechęca do poszukiwania nowych możliwości zarobkowych w związku z ryzykiem utraty prawa do zasiłku. Jeśli te nowe możliwości okażą się tylko ograniczone, to ta utrata zasiłku będzie co najwyżej częściowa.

Ważny kierunek zmian to jest ograniczenie umów na czas określony. Rząd podjął działania na rzecz ograniczenia tej inflacji umów śmieciowych i w związku z tym zostały tutaj wprowadzone określone kryteria i ograniczenia związane z ilością tego rodzaju umów, ich powtarzalności i czasu, w którym te umowy mogą funkcjonować i po przekroczeniu którego muszą to być umowy stałe.

Ważnym elementem wsparcia, o którym nie możemy zapominać, jest wsparcie dla rodzin, w których pojawia się dziecko. Dotychczasowa słabość tego wsparcia polegała na tym, że ono w zasadzie dotyczyło osób, które były gdzieś zatrudnione i które korzystały ze świadczeń ZUS. Obecnie takie wsparcie również udzielane jest osobom, które na przykład są bezrobotne i nie mają żadnego dochodu. One tak samo mogą korzystać z tego wsparcia w postaci świadczenia w wysokości 1 tys. zł miesięcznie świadczonego przez cały rok. W przypadku urodzenia dwojga dzieci to świadczenie udzielane jest przez 71 tygodni, a w przypadku jednego dziecka przez 52 tygodnie.

To też jest kwestia świadczenia i rozwoju usług społecznych. Został tutaj otwarty nowy jakby rozdział aktywności ekonomicznej w postaci ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych. Spodziewamy się, że… Zresztą już w ramach tego obszaru ekonomii społecznej zatrudnionych jest ponad 30 tys. osób. Obejmuje to program w odniesieniu do ludzi najmniej jak gdyby przystosowanych z punktu widzenia ich kwalifikacji i umiejętności zawodowych do tego, by w tym świecie konkurencyjnym poradzić sobie. Jest to więc program o takim charakterze przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Ważnym elementem, który, myślę, może być przedmiotem w ogóle nawet nie tyle rządowej co narodowej satysfakcji, jest program rządowy Maluch, który dotyczy instytucji

opieki nad dziećmi w wieku od trzech lat w górę. Na przestrzeni lat 2011-2014 liczba żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów wzrosła z 571 w 2011 r. do blisko 2,5 tys. w grudniu 2014 r. Dzięki temu ponad dwukrotnie zwiększyliśmy liczbę dzieci objętych programem tego wsparcia i opieki.

Tę listę działań bardziej szczegółowych można by było kontynuować długo. Nie chcę państwa jednak zamęczać. Natomiast jeśli chodzi o to, o czym mówił pan poseł Kuźmiuk, my podawaliśmy tę liczbę 1700 tys. osób, które są zagrożone ubóstwem. Jest to więc taki obszar, w którym obecny jest ten relatywny niedostatek. Metodologia jest zgodna z przyjętą tutaj przez Komisję Europejską i w związku z tym jest ona przedmiotem tej sprawozdawczości z naszej strony. Natomiast jest też faktem, że nadal mamy do czynienia z nieprzynoszącymi nam jakby chwały wskaźnikami tego ubóstwa skrajnego. Ten wskaźnik ubóstwa w 2013 r. wyniósł 7,4%, więc mogę potwierdzić tutaj to, o czym mówił pan poseł Kuźmiuk. Jednocześnie jeśli popatrzymy na to od strony procesowej, to ubóstwo jest pochodną przede wszystkim pozostawania ludzi bez pracy. W związku z tym blisko 60% tego ubóstwa skrajnego mieści się w obszarze ludzi pozostających bez pracy, a więc w obszarze bezrobocia. W związku z tym te intensywne działania, które są wspierane środkami unijnymi i między innymi tym Programem Wiedza, Edukacja, Rozwój, który jest dedykowany temu obszarowi rozwijania kapitału ludzkiego, powinny przełożyć się także na ograniczanie skali ubóstwa. Rzecz w tym, żeby te środki były dobrze zaadresowane i właściwie spożytkowane, w co głęboko wierzę.

Pani poseł Masłowska w kontekście tych działań na rzecz przedsiębiorczości podniosła sprawę wyboru samolotu i tych helikopterów. Myślę, że ani pani, ani ja nie mamy takiej wiedzy, jakie zobowiązania towarzyszą francuskiej ofercie związane z tworzeniem miejsc pracy. Myślę jednak, że można mieć wręcz pewność, że tego rodzaju zobowiązania musiały być sformułowane. Jest to jednak obszar dużej poufności, gdzie nie wszystkie informacje mają charakter publiczny. Głęboko wierzę, że ten wybór, który został dokonany, był wyborem jak najlepszym nie tylko z punktu widzenia bezpieczeństwa kraju, ale również i tego efektu wtórnego, to znaczy, oddziaływania na gospodarkę.

Nie mogę natomiast zgodzić się z poglądem, że wzrost popytu krajowego nie będzie miał większego znaczenia z punktu widzenia aktywizacji i wzrostu PKB. Czynnikami aktywizującymi popyt jest zarówno popyt krajowy, jak też popyt zagraniczny związany ze wzrostem eksportu. Dzisiaj popyt krajowy ma swoje głębokie źródło nie tylko w rosnących dochodach nominalnych, ale także w bardzo niskiej inflacji, co powoduje, że te dochody nominalne są właściwie w 100%, a nawet więcej, dochodami realnymi, bo dzisiaj mamy wręcz deflację, co zwiększa wartość naszych dochodów, realną wartość naszych dochodów.

Jest to więc niewątpliwie ważny element stymulujący wzrost gospodarczy obok inwestycji, które dzisiaj utrzymują się już na poziomie bliżej 10% niż tego 1%, jak to było chociażby w roku 2013 r., bo wtedy to było 0,9%, natomiast w roku 2014 po korekcie, jak dobrze pamiętam, 8,6%. Co ważne, w tych inwestycjach jest coraz większy udział inwestycji prywatnych, nie tylko publicznych. Te publiczne inwestycje, co pokazujemy w naszej prognozie, będą stabilizowały się na poziomie około 4,5%, natomiast cały przyrost będzie bardziej zależał od inwestycji o charakterze prywatnym.

Nie można też nie dostrzegać faktu, że polska gospodarka jest coraz bardziej konkurencyjna z punktu widzenia tej konkurencyjności międzynarodowej, że mamy wysokie tempo naszego eksportu i przewidujemy jego utrzymanie w latach kolejnych. W roku ubiegłym polski eksport wzrósł o 5,2%. Więc ten eksport w ostatnich latach w zasadzie oscyluje wokół poziomu pięcioprocentowego. To są kolejne miejsca pracy, które sektor eksportowy wytwarza. Wartość polskiego eksportu dzisiaj to 163.000.000 tys. euro. Kolejne 5% to kolejne miliardy euro więcej. Taka jest skala tego przyrostu. To też wpływa na polską gospodarkę i jej konkurencyjność.

Pani przewodnicząca pytała o wskaźniki dotyczące badań i rozwoju. Ten wskaźnik w roku 2013 kształtował się na poziomie 0,87, a w roku 2012 – 0,89%. Można więc powiedzieć, że obniżył się, ale w wyrażone w liczbach bezwzględnych nakłady na badania i rozwój wzrosły o blisko 100.000 tys. zł. Tyko w relacji do PKB nastąpiło zmniejszenie tego wskaźnika. Biorąc pod uwagę, że uruchamiamy nową perspektywę finansową

i nowe programy operacyjne, między innymi Program Operacyjny Innowacyjnego Rozwoju, w ramach którego wydatki wyniosą grubo ponad 8.000.000 tys. zł, przepraszam, 8.000.000 tys. euro na wsparcie w sytuacji, w której mamy jednocześnie rozwiniętych szereg działań, które mają na celu pobudzenie polskiej innowacyjności: od parków technologicznych, klastrów po centra badawczo-rozwojowe, działań, które są prowadzone przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości czy CBiR, programy wspierania innowacyjności takie, jak Biostrateg, czy Strategmed, Techmatstrateg, programy sektorowe związane z wdrażaniem innowacyjności, można mieć nadzieję, że one przełożą się na dużo wyższe tempo wzrostu innowacyjności w naszej gospodarce i że ten wskaźnik 1,7% zostanie wykonany.

Bardzo ważna jest przy tym aktywizacja funduszy prywatnych w tym obszarze, ponieważ, jak pokazuje statystyka w Europie, nie ma kraju europejskiego na poziomie 1,7% i więcej, w którym udział środków prywatnych byłby niższy niż 50%. Dzisiaj w naszej gospodarce ten udział środków prywatnych przedsiębiorstw w roku 2014 wyniósł 42%. W związku z tym ta innowacyjność musi być wspierana nie tylko środkami publicznymi i pomocowymi, ale musi też wiązać się z coraz szerszym zaangażowaniem środków prywatnych, o co oczywiście zabiegamy. Dlatego też w tych programach wspierania tych innowacji… Jeśli chodzi o nowe programy, nie znam dzisiaj takiego, w którym warunkiem zakwalifikowania do programu nie byłaby obecność przedsiębiorstw w tym programie. Chcemy bowiem zbliżyć ten obszar badawczy z obszarem wykonawczym, żeby ułatwić ten proces komercjalizacji badań i rozwoju.

To może na tyle w tym momencie.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. I pan minister Radziwiłł.

Podsekretarz stanu w MF Artur Radziwiłł:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Chciałbym najpierw odpowiedzieć na pytanie pani przewodniczącej dotyczące procesu zdejmowania procedury nadmiernego deficytu. Przypomnę, że aktualizowany program konwergencji przekażemy Komisji Europejskiej pod koniec kwietnia. 5 maja Komisja przedstawi swoją prognozę na kolejne lata, która też jest ważna dla oceny związanej ze zdjęciem procedury nadmiernego deficytu. 19 maja Komisja przedstawi swój projekt decyzji, który 19 czerwca będzie ostatecznie przyjmować Rada. Równocześnie prowadzimy nieformalne rozmowy i podejmujemy działania, żeby ta decyzja Komisji była zgodna z naszym stanowiskiem. Problem tutaj polega na tym , że uwzględnienie w ocenie tych kosztów z pierwszej połowy roku, kosztów systemowych reformy emerytalnej, wynika w zasadzie bezpośrednio z legislacji, ale jest to precedensowa sytuacja, w związku z tym, że ta reforma miała miejsce nie w trakcie całego roku, w związku z tym Komisja chce tej sprawie przyjrzeć się. W tej sprawie został poproszony o stanowisko GUS, który jakby podzielił sposób patrzenia na sprawę Ministerstwa Finansów. Ostatecznie jeżeli procedura będzie zdjęta, czego spodziewamy się, to nastąpi to 19 czerwca.

Zostało zadane pytanie trochę wybiegające wprzód dotyczące uwzględnienia wydatków na współfinansowanie projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej o to, czy bierzemy to pod uwagę. Tak, na podstawie dosyć szczegółowych informacji, które mamy, uwzględniamy te wydatki. Oznacza to, że te wydatki publiczne na inwestycje rosną. W okresie prognozy ogólne inwestycje w kraju rosną naprawdę bardzo wyraźnie – prawie o jedną trzecią, czyli o 100.000.000 tys. zł do 2018 r.

Drugie pytanie dotyczyło ścieżki dalszego schodzenia z poziomem deficytu i jak rozumiem, tego, czy ta dalsza konsolidacja jest potrzebna. My uważamy, że tak, dlatego że ona jest potrzebna do tego, żeby polskie finanse były ustabilizowane w sposób trwały, żeby Polska było przygotowana na wszelkie możliwe szoki, które mogłyby wydarzyć się w przyszłości. I to jest najważniejsze. Jednak oprócz tego do takiego zejścia stopniowego zobowiązuje nas również Pakt Stabilności i Wzrostu do czasu osiągnięcia średniookresowego celu fiskalnego, który dla Polski wynosi 1%, deficyt – 1%, powinniśmy średnio w roku ograniczać deficyt o 0,5 punktu procentowego.

Mówiłem o przygotowaniu do szoków, ale ograniczenie deficytu w średnim okresie jest ważne również z punktu widzenia demograficznych wyzwań stojących przed Polsk związanych ze starzeniem się społeczeństwa. Musimy być do tego fiskalnie przygotowani.

Ta ścieżka jest również zgodna z regułą wydatkową, którą państwo posłowie uchwalili. Jeżeli chodzi o tę regułę wydatkową, to w każdej sprawie zdania są podzielone, ale faktycznie – pan profesor wspomniał – Międzynarodowy Fundusz Walutowy pomagał nam przygotować tę regułę i corocznie w trakcie oceny polskiej gospodarki regułę tę ocenia bardzo wysoko. Chciałbym tylko dodać, że ta reguła nie wymusza cięcia wydatków. Ona po prostu oznacza, że dynamika ich wzrostu jest w jakiś sposób ograniczona i jest związana również z działaniami po stronie dochodowej państwa. Ta reguła zapewnia, że polityka pozwala na pewną większą swobodę w sytuacjach głębokiego spowolnienia gospodarczego. Jest ona spójna z długookresowym obniżaniem długu publicznego, dochodzeniem do tego średniookresowego celu budżetowego.

Pan minister mówił bardzo szeroko o inicjatywach podjętych w celu ograniczenia ubóstwa i poprawiania funkcjonowania realnej sfery gospodarki. Ja tylko powiem, że tak, używamy statystyk GUS. To są dobre statystyki, które są rozpoznawane przez Europejski Urząd Statystyczny Eurostat z zastosowaniem najlepszych metodologii na świecie. Oczywiście statystyka zawsze jest tylko statystyką i są pewne błędy pomiaru. To, z czego czerpiemy takie duże zaufanie do tego obrazu, który przedstawiamy w programie konwergencji, wynika z tego, że bardzo wiele różnych wskaźników gospodarczych liczonych w różny sposób wskazuje na ten trend takiego stopniowego dalszego nabierania rozpędu przez polską gospodarkę. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Jeszcze pani posłanka Masłowska.

Poseł Gabriela Masłowska (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. W związku z pracami dotyczącymi aktualizacji tej prognozy sytuacji gospodarczej w Polsce w kontekście programu konwergencji chciałabym zapytać, czy prowadzone są rozmowy na temat wejścia Polski do strefy euro i czasu tego wejścia? Proszę przedstawić, jak to przebiega, jakie jest stanowisko Polski i stanowisko Unii Europejskiej? Jakie są wyniki tych rozmów? Przecież program konwergencji, nie oszukujmy się, temu służy, więc nie możemy tego tematu pominąć. Chcielibyśmy dowiedzieć się od panów ministrów, ja przebiegają te rozmowy i jakie są ustalenia? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Pan poseł Żyżyński.

Poseł Jerzy Żyżyński (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie będę już dyskutował z panem i robił wykładów, jak to jest z tą regułą wydatkową, ale chodzi, proszę pana, o jedną rzecz – drobną korektę, jeśli chodzi o to bezrobocie. Nie chwalcie się państwo tym, że bezrobocie spadło. Bezrobocie wzrosło i to znacznie. Dlaczego? Dlatego że do bezrobotnych trzeba zaliczać tych, którzy poszli na emigrację. Oni po prostu nie zaliczają się do statystyki, bo nie ma ich w Polsce. Policzyłem to, proszę pana. Tak mniej więcej doliczając bezrobotnych, czyli tych którzy pozostając w Polsce, byliby bez pracy, to bezrobocie wynosi około 30%. Jest ono chyba najwyższe w Europie. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Wojciechowski i pani Zofia Szpringer z BAS. Czy ktoś będzie chciał jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Zamykam więc listę. Bardzo proszę.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Janusz Wojciechowski:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, wśród tych działań podejmowanych przez rząd wymieniane są między innymi działania zmierzające do poprawy sytuacji w otoczeniu biznesu, działania mające na celu poprawę działania administracji podatkowej. Niestety ani w tym sprawozdaniu, ani w sferze realnych działań nic się nie dzieje takiego, co by poprawiało sytuację przedsiębiorców, którzy w Polsce w skali, nie wiem, chyba niespotykanej w Europie, narażeni są na samowolne działania aparatu skar-

bowego. Skala różnych krzywd, niesprawiedliwości, które spotykają uczciwych przedsiębiorców, takich, którym nikt niczego nie zarzuca, że dopuścili się jakichś fałszerstw czy oszustw, spowodowanych dowolną interpretacją powoduje, że przedsiębiorcy dowiadują się, że mają zaległe do zapłacenia podatki za 5 lat wstecz. To niszczy niektóre firmy. Firmy paliwowe na przykład, przepraszam, transportowe. Bardzo wiele z nich, setki, znalazło się w takiej sytuacji. Jest to jeden z wielu przykładów. I nic się nie dzieje, żeby tę sytuację poprawić. Wręcz przeciwnie są zapowiedzi, że kontrole skarbowe mają być w co najmniej w 80% wynikowe, czyli takie, które mają się kończyć dobraniem się przedsiębiorcom do ich portfeli. To tylko pogorszy sytuację. Nie ma więc działań, które poprawiałyby otoczenie biznesu. Samowola aparatu skarbowego jest zmorą polskich przedsiębiorców i to jest naprawdę bardzo poważna i zła sytuacja. Mówię stanowczo, jestem członkiem Komisji Petycji, więc wiem, o czym piszą ludzie w Europie i jakie są zarzuty. Polska naprawdę jest w czołówce państw, w których naprawdę nieuzasadniona represyjność aparatu skarbowego jest barierą rozwoju przedsiębiorczości. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę, pani Zofia Szpringer.

Kierownik Zespołu Analiz Finansowych i Budżetu Państwa w Biurze Analiz Sejmowych Zofia Szpringer:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Mam krótkie pytanie do przedstawiciela rządu. Chodzi mianowicie o to, jaka będzie strategia w najbliższych latach jeśli chodzi o zadłużanie się w walutach obcych, dlatego że w tej chwili mamy to zadłużenie na poziomie powyżej 30% i taki poziom zadłużenia, jak państwo wskazujecie w programie konwergencji był też podstawą do dokonania zmian, jeśli chodzi o wykazywany poziom długu w relacji do produktu krajowego brutto? O ile na przykład dla roku 2017 pierwotnie państwo planowaliście, że ten dług wyniesie 45,5%, o tyle obecnie piszecie, że będzie to 50,7%, czyli skok o 5,2 punktów procentowych. To jest o tyle istotne, że takie wahania walut powodują konieczność aktualizacji tego programu. Czy w związku z tym sytuacja nie powtórzy się, załóżmy, w roku przyszłym, że znowu trzeba będzie podnieść poziom długu publicznego?

Ponadto jeśli chodzi o kwestię wejścia do strefy euro, o której wspomniała pani posłanka Masłowska, to dobrze by było, żeby poziom długu takiego kraju, jak nasz, był bardziej w granicach 40% niż w granicach 50%. To wskazuje na wysiłek, jaki należałoby podjąć w kolejnych latach w celu dojścia do strefy euro. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę panów ministrów o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w MF Artur Radziwiłł:

Myślę, że większość pytań była kierowana do mnie także dlatego, że jestem pełnomocnikiem rządu do spraw euro. Tutaj sytuacja wydaje mi się w miarę jasna. To znaczy jesteśmy zobowiązani Traktatem, żeby wprowadzić kiedyś euro. Strategia rządu w obecnej chwili jest następująca. Ocena jest taka, że w krótkim okresie zagrożenia, ryzyka związane z uczestnictwem w strefie euro przeważają nad korzyściami. W krótkim okresie. Nie ma żadnych planów, żeby przyspieszać wejście do strefy euro.

Naszą strategią nie jest czekanie i patrzenie z boku, co się dzieje. Z jednej strony wszystkimi tymi działaniami, które pan minister opisał, zwiększamy jak gdyby elastyczność polskiej gospodarki. Prowadzimy takie działania, żeby konkurencyjność polskich firm w większym stopniu zależała od *know-how*, wiedzy i innowacji, a nie tylko od konkurencyjności cenowo-płacowej, żeby polska gospodarka ewentualnie kiedyś w reżimie takiego stałego kursu w jednej strefie walutowej lepiej sobie radziła. Z drugiej strony wzmacniamy fundamenty finansowe. Ten cały program konwergencji polega na tym, że zmniejszamy poziom deficytu w sposób trwały, żeby być w stanie reagować na szoki. To jest jeden obszar działań. Drugi obszar działań to jest nasze uczestnictwo w debacie na poziomie europejskim nad zmianami instytucjonalnymi w ramach strefy euro, żeby ona działała lepiej niż działa obecnie. Odrabiamy więc swoją pracę domową, mamy

kontrolę nad tym, co się dzieje na poziomie europejskim, ale nie planujemy jakiegoś szybkiego wejścia.

Jeśli chodzi o bezrobocie i oto, na ile ten obraz, który widzimy w statystykach, może być zafałszowany migracją z Polski, to ta migracja stanowi duże wyzwanie i bardzo ważne zjawisko, ale to jednak jest coś innego niż bezrobocie, więc ja bym oddzielał te dwa zjawiska. Jeśli chodzi o samą migrację, to pamiętajmy, że ta największa fala, ogromna większość tych osób, które przebywają teraz za granicą, wyemigrowała z Polski w pierwszych latach po wejściu Polski do Unii Europejskiej i w tym czasie stopa bezrobocia w Polsce była znacznie wyższa od średniej unijnej. Również różnica w zarobkach między Polską a Unią Europejską była znacznie większa niż jest teraz w wyniku tego wzrostu gospodarczego i spadku bezrobocia, który teraz obserwujemy. Generalnie, jeżeli teraz rozmawiamy, to bardziej rozmawiamy o przyciąganiu ludzi z powrotem niż o konieczności zatrzymywania dużej fali migrantów, bo w tej chwili to saldo migracyjne jest bardzo niewielkie.

Jeśli chodzi o administrację podatkową, to tutaj w programie konwergencji bodajże na dwóch stronach opisane są działania związane z usprawnieniem działania administracji podatkowej. Ogromna większość tych działań ma na celu poprawę obsługi podatników. Pan poseł wspomniał tę sprawę, procent kontroli mających zakończyć się sankcjami. To oczywiście nie jest właściwy sposób przedstawienia tej inicjatywy. Chodzi tutaj o to, żeby uczciwi podatnicy, których jest ogromna większość, którzy z bardzo dużym prawdopodobieństwem nie prowadzą żadnych działań wymagających kontroli, nie byli niepokojeni przez służby podatkowe. Chodzi o to, żeby skupiać działania kontrolne na oszustach, krótko mówiąc. I to jest ten prawdziwy sens tych liczb. To jest ta sprawa.

Jeśli chodzi o kwestię długu, to ten udział długu zagranicznego w długu ogółem systematycznie będzie rosnąć, przepraszam, będzie spadać. To jest strategia zarządzania długiem, która *explicite* mówi, że ten udział obniżamy. W praktyce emisje, które realizujemy zagranicą, przeprowadzamy tylko wtedy, kiedy rolujemy, czyli refinansujemy już istniejący dług. Jeżeli chodzi o tę różnicę z poprzednim programem konwergencji, to ta różnica wynika z już dokonanej przez nas aktualizacji wskaźników z założeń makroekonomicznych i założeń kursowych. To powoduje, że jakby ta aktualna sytuacja na światowych rynkach walutowych już jest uwzględniona w tym dokumencie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Zamknęliśmy już listę mówców. Przepraszam bardzo, jeszcze pan minister. Lista natomiast jest już zamknięta. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MG Jerzy Pietrewicz:

Ponieważ zostało sformułowane pytanie czy zarzut dotyczący tego, że nie ma działań na rzecz poprawy otoczenia biznesu, chciałbym – mówiłem już o podjętych inicjatywach legislacyjnych – odwołać się do kilku takich ważnych przykładów, które pokazują, jak pewne korzystne zmiany pojawiają się i jakie mają skutki. Od 1 stycznia 2015 r. weszła w życie ustawa z listopada ubiegłego roku o ułatwieniu wykonywania działalności gospodarczej. Wspominałem o niej. Ona wprowadza między innymi dwudziestoczterogodzinne odprawy w polskich portach. To znaczy, że nasi i nie nasi importerzy, którzy chcą odprawiać swoje towary w polskich portach, w ciągu 24 godzin muszą zostać odprawieni. Do tej pory te odprawy trwały około 8 dni. Okazuje się… Ustawowo uregulowaliśmy, ustaliliśmy, na co ostatecznie zgodziły się służby celne, że to musi odbywać się w terminie 24 godzin, i to się odbywa. Mamy dzisiaj najlepsze warunki odpraw portowych w Europie. Nie wiem, czy na świecie, ale w Europie tak. Konkurujemy tutaj z Rotterdamem i portami niemieckimi. I dzięki temu przyciągamy tutaj nowe podmioty gospodarcze – firmy, które chcą odprawiać w naszych portach swoje towary i później wozić je w głąb Europy. Osobiście odczuwam na spotkaniach z przedsiębiorcami, którzy podkreślają, jak dla nich jest to ważne i cenne.

Jednocześnie jeśli chodzi o to wsparcie dla przedsiębiorców, to jest Program Rozwoju Przedsiębiorstw przyjęty przez Radę Ministrów. W ramach tego Programu Rozwoju Przedsiębiorstw został ustanowiony program pod tytułem Polityka nowej szansy. A więc z jednej strony są firmy, które znakomicie sobie radzą i są te, które potrzebują

restrukturyzacji, które nie radzą sobie na rynku. Do tej polityki nowej szansy przygotowywany jest program pomocowy, który w drugim kwartale tego roku powinien zostać opracowany. Liczymy na to, że do końca 2015 r zostanie notyfikowany przez Komisję Europejską.

I jeszcze dwa słowa na temat tego obszaru podatkowego. Mój kolega mówił, ale te zarzuty, o których pan mówił, są z obszaru funkcjonowania administracji podatkowej. Sądzę, że tutaj przygotowywana jest swoista rewolucja, którą przewiduje projekt ustawy o administracji podatkowej. Mówię o tym, bo jest tam szereg zapisów, na którym nam w gospodarce zależało. One znalazły się tam. A więc to inne podejście do podatnika, najpierw tego, który wchodzi na rynek. Ta ustawa przewiduje w odniesieniu do tych podatników, do mikroprzedsiębiorców, że oni przez pierwsze 18 miesięcy funkcjonowania będą mogli korzystać z usługi asystenta podatnika, czyli pracownika wymiaru skarbowego, który będzie im po prostu pomagał odnaleźć się w gąszczu przepisów podatkowych. Myślę, że na starcie jest to szalenie ważne. Będzie również wyodrębniona kategoria dużych podmiotów gospodarczych, które będą miały jak gdyby swoje centra obsługowe. Zostanie ustanowione biuro krajowej informacji podatkowej. Nastąpi odmiejscowienie obsługi podatnika. W związku z tym podatnik z Wybrzeża, jeśli akurat prowadzi swoją działalność, nie wiem, w Katowicach czy w Rzeszowie, nie będzie musiał wracać do swojego urzędu skarbowego, tylko w każdym urzędzie będzie mógł załatwić swoje sprawy i złożyć zeznanie. Będzie funkcjonował centralny rejestr danych podatkowych. Idziemy więc w kierunku elektronizacji obsługi podatnika, ale jednocześnie pojawią się nowe usługi dostępne dla podatników. Głęboko wierzę, że po wejściu w życie tej ustawy liczba skarg na urzędy podatkowe znacząco obniży się.

Chciałbym, żebyśmy jednak oceniali te zmiany i tę naszą rzeczywistość w kategoriach postępu, czy zmienia się na lepsze, czy identyfikujemy problemy, czy wychodzimy im naprzeciw. I taka jest zresztą filozofia tego Krajowego Programu Reform, który będziemy wysyłać do Komisji Europejskiej.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Zbigniew Kuźmiuk:

Pani przewodnicząca,…

Poseł Maria Zuba (PiS):

Przepraszam, pani przewodnicząca, w jednej sprawie.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Ależ, proszę państwa, państwo możecie ocenić wypowiedź ministra w trakcie głosowania nad przyjęciem informacji.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Zbigniew Kuźmiuk:

Chciałbym dopytać pana Ministra Finansów.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Panie pośle Kuźmiuk, skończyliśmy już debatę.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Zbigniew Kuźmiuk:

Pani przewodnicząca, jest jedna ważna rzecz wynikająca z…

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jedno pytanie pan poseł Kuźmiuk, jedno pytanie pani poseł Zuba. Skończyliśmy… Zamknęliśmy dyskusję. Pani poseł Masłowska, pani przewodnicząca Pomaska zamknęła dyskusję. Ja nie będę jej otwierać. To są głosy *ad vocem*. Pan poseł Kuźmiuk.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Zbigniew Kuźmiuk:

Jeżeli pani przewodnicząca pozwoli, do pana Ministra Finansów, bo ta rzecz…

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Jedno pytanie, panie pośle.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Zbigniew Kuźmiuk:

Tak, jedno pytanie. Odpowiedź wybrzmiała, ale pan minister jakoś tak po cichutku odpowiedział. Panie ministrze, różnica pomiędzy tym, co prognozowaliście państwo

jeszcze niedawno, jeżeli chodzi o poziom długu w relacji do PKB, a tym, co prognozujecie, teraz wyraźnie rośnie. Ta różnica w roku 2017 wynosi ponad 5 punktów procentowych. To w liczbach bezwzględnych jest blisko 100.000.000 tys. zł. Pan chce powiedzieć, że te 100.000.000 tys. zł więcej długów w relacji do PKB to jest wynik różnic kursowych i potrzeb pożyczkowych?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo panu Kuźmiukowi. Pani poseł Zuba.

Poseł Maria Zuba (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, czy znana jest panu sprawa odlewni polskich oraz Zakładów Magnezytowych Ropczyce, które to zakłady właśnie w oparciu o bardzo optymistyczne założenia do budżetu na rok 2008 dokonały zakupów inwestycyjnych w sferze finansowej i dzisiaj urzędy skarbowe obkładają ich w związku ze zmianą opcji walutowych wielkimi podatkami. Oni szukają wsparcia i nie mają wsparcia ani ze strony urzędów skarbowych, ani ze strony Ministerstwa Finansów, ani ze strony pani premier Kopacz. Jak to się ma właśnie do mówienia o perspektywie na lata przyszłe, podczas gdy zakłady padają już dzisiaj, ponieważ optymistyczne założenia…

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł…

Poseł Maria Zuba (PiS):

…wprowadziły ich w błąd. Czy to była propaganda czy błąd fachowców z Ministerstwa Finansów?

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Pani poseł Masłowskiej nie dopuszczam do głosu. Zamknęliśmy dyskusję. Pani poseł Zuba, ten temat, o którym pani mówi, będzie przedmiotem dzisiejszych pytań w sprawach bieżących. Ten temat dotyczący opcji walutowych i postępowania organów podatkowych był przedmiotem posiedzenia Komisji, która przyjęła dezyderat i wysłuchała odpowiedzi na dezyderat. Odbyliśmy całą procedurę w tej sprawie. Wzajemne relacje z Odlewnią w Kielcach i Zakładami Magnezytowymi w Ropczycach są przedmiotem drugiego pytania w sprawach bieżących w dniu dzisiejszym. I tam należałoby… Jego adresatem jest minister odpowiedzialny za sprawy podatkowe.

Pana ministra uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi na pytanie pana posła Kuźmiuka. Jeżeli w tym zakresie…

Dodatkowa informacja dla pani poseł Zuby jest taka, że tym tematem tak, jak pani, jesteśmy zainteresowani, ale to nie jest przedmiotem dzisiejszego posiedzenia.

Bardzo proszę panów ministrów o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MF Artur Radziwiłł:

Ta różnica wynika, jak mówiłem, ze zmian założeń. Jesteśmy w trochę innej rzeczywistości. Po pierwsze, kursy są inne niż rok temu, a część długu wyrażona jako procent PKB rośnie oczywiście, jeżeli złotówka jest słabsza. Ze względu na strukturę długu kurs dolara i euro wpływa na poziom długu zagranicznego wyrażonego jako procent PKB. Po drugie, nasze własne PKB. Wzrost gospodarczy, a przede wszystkim inflacja, które składają się razem na nominalne PKB, czyli na ten mianownik, przez który dzielimy dług, żeby ten współczynnik uzyskać. Tu, jak wszyscy wiemy, ta deflacja, która występowała w zeszłym roku i w tym roku, bardzo zmieniła ten mianownik. Po trzecie, ścieżka konsolidacji, która jest łagodniejsza niż ta, którą proponowaliśmy w zeszłym roku. Po czwarte, zmienił się zakres sektora finansów publicznych na podstawie decyzji GUS i Eurostatu – weszły do niego również podmioty, których dług zaczął być liczony według tych zasad Eurostatu ESA2010 jako dług publiczny. Więc to jest wyjaśnienie tej zmiany w porównaniu z poprzednim Programem Konwergencji.

Przewodnicząca poseł Krystyna Skowrońska (PO):

Dziękuję bardzo. Przeprowadziliśmy zatem debatę nad przedstawioną informacją. Chciałabym podziękować panom ministrom, państwu posłom i zapytać czy jest sprzeciw wobec propozycji przyjęcia informacji rządu? Nie widzę.

Stwierdzam zatem, że komisje przyjęły do wiadomości informację na temat Programu Konwergencji i Krajowego Programu Reform przygotowanych przez Polskę w związku z realizacją Semestru Europejskiego w 2015 r.

Zanim zakończymy posiedzenie, informuję, że porządek dzienny został zrealizowany Protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariatach komisji w Kancelarii Sejmu. Raz jeszcze wszystkim państwu za udział w posiedzeniu komisji. Zamykam posiedzenie komisji.